

Thursday, 10 May 2007

Sanskrit – Basic Level

Paper 1

Time: 1 hour and 30 minutes

Instructions to Candidates

Answer ALL questions.

Write your answers in the Answer Book provided.

Information for Candidates

In Sanskrit passages, underlined words are glossed.

The marks for the various parts of questions are shown in round brackets: e.g. (2).

You are reminded of the importance of accurate spelling, punctuation, grammar and orderly presentation in your answers. A total of two marks will be awarded for correct spelling of Sanskrit words in transliteration and Devanāgarī.

This paper has three questions. All blank pages are indicated.

Turn over

Answer all THREE Questions.

1. Translate into English:

Rāma's army is routed by Rāvaṇa's sleep-prone brother, Kumbhakarna.

- कुम्भकर्णः रावणस्य सोदरः । सः नित्यम् दीर्घ-
कालम् निद्राम् अकरोत् । एकदा रावणः युद्धे
पराजितः । एतस्मात् घोरात् युद्धात् राजगृहम्
आगम्य कुम्भकर्णः अस्मान् रक्षिष्यति इति रावणः
5 अवदत् । कुम्भकर्णः तु तस्मिन् काले निद्राम्
अकरोत् । तस्मात् रावणस्य सैनिकाः बहुम्
शब्दम् अकुर्वन् । अन्ते कुम्भकर्णः तैः प्रबोधितः ।
तदा कुम्भकर्णः बहु मांसम् अखादत् मद्यम्
अपिबत् च । अनन्तरम् सः सोदरम् अगच्छत् ।
10 रावणः तम् अवदत् रामस्य सेनाम् व्यापादय इति ।
कुम्भकर्णः अक्रोशत् रामम् लक्ष्मणम् सर्वाम् सेनाम्
च व्यापादयिष्यामि इति । एवम् उदित्वा कुम्भ-
कर्णः युद्धाय शीघ्रम् अगच्छत् । तम् घोरम्
राक्षसम् दृष्ट्वा रामस्य सेना भीता अधावत् ॥

sodara (m)	brother	prabodhita (mfn)	awoken
dirghakālam	for a long time	māṃsa (n)	meat
nidrām karoti	sleeps	madya (n)	wine
parājita (mfn)	defeated	dṛṣṭvā	having seen
kāla (m)	time	bhīta (mfn)	afraid

(23 marks)

**THERE ARE NO
QUESTIONS ON THIS PAGE.
GO ON TO PAGE 4
FOR QUESTION 2.**

2. Read through the following passage carefully. Do not write out a translation, but answer the questions which follow. Your answers should be in English, with Sanskrit names in transliteration.

The Pāṇḍava Yudhiṣṭira releases a king from a curse.

पाण्डवाः वने अवसन् । तेषु एकः भीमः एकम्
मृगम् अन्वधावत् । तेन प्रबलेन नरेण वने बहवः
वृक्षाः नष्टाः । अचिरेण भीमः दीर्घेण सर्पेण सह
अमिलत् । तेन सर्पेण भीमः गृहीतः । इदानीम्
5 अहम् त्वाम् खादिष्यामि इति सर्पः अवदत् । कः
त्वम् इति अपृच्छत् भीमः । सर्पः प्रत्यवदत् अहम्
एकः नृपः नहुषः नाम आसम् । ऋषेः शापात्
गर्वितः अहम् सर्पः अभवम् इति । पाण्डवानाम् गृहे
ज्येष्ठः पाण्डवः युधिष्ठिरः अचिन्तयत् कुत्र भीमः
10 इति । सः वने भीमम् अन्वैच्छत् । अन्ते सर्पम्
आगम्य तत्र युधिष्ठिरः सर्पेण सह सम्भाषणम्
अकरोत् । युधिष्ठिरस्य सत्यैः वचनैः नहुषः सर्पस्य
रूपात् मुक्तः भूत्वा स्वर्गम् अगच्छत् । एवम् भीमः
अपि सर्पात् मुक्तः ॥

<i>naṣṭa</i> (mfn)	destroyed
<i>milati</i>	meets
<i>grhīta</i> (mfn)	grabbed
<i>prativadati</i>	replies
<i>garvita</i> (mfn)	proud

<i>anvicchati</i>	searches after
<i>sambhāṣaṇa</i> (n)	conversation
<i>rūpa</i> (n)	form
<i>mukta</i> (mfn)	freed
<i>svarga</i> (m)	heaven

- (a) Where were the Pāṇḍavas living? (line 1) (1)
- (b) What did Bhīma do, and what were destroyed in the process? (lines 1 to 3) (3)
- (c) Translate '*idānīm aham tvām khādiṣyāmi*'. (lines 4 and 5) (5)
- (d) Who had cursed the king, and what had the king's name been? (line 7) (2)
- (e) What was the cause of the snake's release? (lines 12 and 13) (3)
- (f) Translate '*bhīmaḥ api sarpāt muktaḥ*'. (lines 13 and 14) (5)

(19 marks)

Turn over

SET TEXT – RĀMĀYANA (adapted)

Passage for Comprehension

3. Read through the following Sanskrit passages carefully. Do not write out a translation but answer the questions which follow each Sanskrit passage. Your answers should be in English, with Sanskrit names in transliteration.

A.

रावणः सीतया सह रथेन अगच्छत् । रथः गगने
लङ्काम् प्रति अगच्छत् । वृद्धः खगः जटायुः नाम
आसीत् । सीतायाः स्वरम् श्रुत्वा हे रावण
सीताम् त्यज इति सः अक्रोशत् । रावणः न
5 अशृणोत् । जटायुः रावणेन सह युद्धम् अकरोत् ।
युद्धम् दीर्घम् घोरम् च । जटायुः रावणस्य
रथम् अनाशयत् । रावणेन वृद्धस्य खगस्य पक्षौ
छिन्नौ । जटायुः गगनात् भूमिम् अपतत् ।
सीताम् गृहीत्वा रावणः गगने लङ्काम् प्रति पुनः
10 अगच्छत् ॥

- (a) Translate 'rathaḥ gagane laṅkāṃ prati agacchat'. (lines 1 and 2) (3)
- (b) How is Jaṭāyu described in line 2? (2)
- (c) Upon hearing Sītā's voice, what did Jaṭāyu cry out? (lines 3 and 4) (3)
- (d) Translate the two Sanskrit adjectives used in line 6 to describe Jaṭāyu's battle with Rāvaṇa. (2)
- (e) What did Jaṭāyu destroy? (lines 6 and 7) (2)

(f) Translate 'rāvaṇena vṛddhasya khagasya pakṣau chinnau'. (lines 7 and 8) (3)

(g) After seizing Sītā, what did Rāvaṇa do? (lines 9 and 10) (2)

B.

रामः सुग्रीवः च मित्रे अभवताम् । रामः
सुग्रीवम् अवदत् हे सुग्रीव अहम् तव दुष्टम्
सोदरम् व्यापादयिष्यामि इति । सुग्रीवः रामम्
अवदत् वन्दनम् हे राम । अहम् तव सीताम्
5 लप्स्ये । अहम् पुरा ताम् गगने अपश्यम् । अत्र
तस्याः भूषणानि इति । एवम् उदित्वा सुग्रीवः
रामेण सह सोदरम् अगच्छत् । सुग्रीवः सोदरेण
सह युद्धम् अकरोत् । सुग्रीवः सोदरम् प्रति
वृक्षान् शिलाः च अक्षिपत् । तस्य सोदरः अपि
10 एवम् अकरोत् । रक्तम् सर्वत्र आसीत् । रामः
तयोः समीपे वृक्षाणाम् मध्ये अतिष्ठत् ॥

(a) Who in line 1 are said to have become friends? (2)

(b) Translate 'aham tava duṣṭam sodaram vyāpādayiṣyāmi'. (lines 2 and 3) (3)

(c) Where had Sugrīva seen Sītā, and how did he prove his sighting? (lines 5 and 6) (2)

(d) What did Sugrīva throw at his brother? (line 9) (2)

(e) Translate 'tasya sodaraḥ api evam akarot'. (lines 9 and 10) (3)

(f) Where exactly did Rāma stand? (line 11) (4)

(33 marks)

